

News and Notices

Mathematica Slovaca, Vol. 27 (1977), No. 2, 205--206

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/136144>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1977

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

NOTICES — СООБЩЕНИЯ

SEDEMDESIATKA DOCENTA MILIČA SYPTÁKA

JÁN ČIŽMÁR

V plnej pracovnej aktivite sa 22. marca 1977 dožil významného životného jubilea doc. RNDr. Milič Sypták, CSc., člen Katedry geometrie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Jubilant sa narodil pred sedemdesiatimi rokmi v Prusinoviciach. Po maturite na reálnom gymnáziu v Holešove študoval v rokoch 1925—29 matematiku a deskriptívnu geometriu na prírodovedeckej fakulte univerzity v Brne a popri tom ako mimoriadny poslucháč v školskom roku 1926—27 deskriptívnu geometriu aj na Vysokej škole technickej v Brne. Po úspešnom absolvovaní vysokoškolského štúdia pracoval najprv v rokoch 1930—32 ako náhradný asistent u prof. dr. L. Seiferta na prírodovedeckej fakulte v Brne, potom prechodne kratší čas v roku 1933 ako učiteľ na meštianskej škole vo Zvolene. V tom istom roku sa vrátil na VŠT v Brne, kde učinkoval až do násilného uzavretia českých vysokých škôl: v rokoch 1933—37 bol asistentom u prof. dr. J. Hronca; po odchode prof. Hronca na Slovenskú vysokú školu technickú suploval všetky jeho prednášky. Za okupácie pôsobil ako profesor na stredných školách v Novom Meste na Morave a v Hradci Králové. Po oslobodení z podnetu prof. E. Čecha prešiel na pedagogickú fakultu v Brne, a odtiaľ na pozvanie prof. Hronca r. 1950 na prírodovedeckú fakultu Komenského univerzity v Bratislave. Tu zakotvil natrvalo spočiatku ako odborný asistent a od r. 1951 ako docent na katedre matematiky, od r. 1960 na katedre geometrie.

Životné osudy jubilanta výrazne ovplyvnili tri vynikajúce osobnosti československej matematiky: prof. E. Čech, prof. O. Borůvka a prof. J. Hronec. Prví dvaja boli jeho učiteľmi na vysokej škole a podstatnou mierou usmernili aj neskoršie zameranie jeho vedeckej činnosti. Pod ich vedením úspešne vypracoval dizertačnú prácu a r. 1934 získal doktorát prírodovedy. Orientoval sa na diferenciálnu geometriu špeciálnych kriviek v n -rozmernom euklidovskom priestore, čo bola obsahom aj metódami tematika stojaca vo svojej dobe v popredí vedeckého úujmu v tejto oblasti. Práce o priestorových krivkách, ktorých krivosti sú viazané určitými reláciami, uverejnené v zahraničných i domácich vedeckých časopisoch vyvolali živú odozvu svojou teoretickou hodnotou. Najnovšie sa črtá ich aplikovateľnosť v teórii transformácií diferenciálnych rovníc, ako tomu nasvedčuje výskum v brnenskom seminári diferenciálnych rovníc. Vedecká špecializácia, v ktorej jubilant dosiahol úroveň pôvodnej vedeckej tvorby, neohraničila jeho matematický obzor. O jeho trvalé rozširovanie sa usiloval náročným sebazvedávaním v odvetviach, v ktorých sa síce nepredstavil publikáciami, ale znalosti z nich zužitkoval vo svojej činnosti pedagóga a školiteľa. K druhu takej činnosti patrí jeho stála účasť v známom Čechovom topologickom seminári v Brne a dlhoročná práca v seminári komplexnej projektívnej geometrie v Bratislave.

Blízke vzťahy k prof. Hroncovi, ktoré sa tvorili v čase spoločného brnenského učinkovania, azda najviac zavážili pri rozhodnutí, ktorým sa doc. Sypták natrvalo venoval výchove slovenskej vysokoškolskej matematickej mlade. Prišiel na prírodovedeckú fakultu bratislavskej univerzity v čase, keď organizácia výchovy matematikov bola v začiatkoch, zápasila s dnes nepredstaviteľnými ťažkosťami a potrebovala každú skúsenú pomoc. V týchto začiatkových a mnohých nasledujúcich rokoch kvalitná pedagogická práca bola tým najdôležitejším faktorom, od ktorého závisela životaschopnosť slovenského

vysokého a stredného školstva. Každý, kto doc. Syptáka v tejto práci čo len trochu spoznal, mu bez váhania vysloví najvyššie uznanie. Popri vysokom pedagogickom zaťažení stačil ďalej vedecky pracovať, r. 1961 obhájiť kandidátsku dizertačnú prácu, vykonávať náročné funkcie na fakulte, byť koordinátorom rezortnej a neskôr fakultnej výskumnej úlohy. Prešla mu cez ruky temer celá stredná a mladšia generácia stredoškolských profesorov matematiky na Slovensku, pod jeho vedením úspešne dospeli k získaniu vedeckej hodnosti kandidáta vied a titulu doktora prírodovedy niekoľkí jeho zverenci. Výrazom ocenenia záslužnej vedeckej, pedagogickej, výchovnej a verejnej činnosti jubilanta bolo udelenie striebornej medaily Univerzity Komenského r. 1967 a čestného titulu „Zaslúžilý učiteľ“ r. 1969.

Pri tomto význačnom jubileu môže doc. Sypták s uspokojením bilancovať doteraz vykonanú prácu. Práca s mladými a stály život medzi nimi zachovali doc. Syptákovi mladost a optimizmus. Zostáva len zaželať jubilantovi, aby mu spolu s dobrým zdravím ešte dlho vydržali pri úspešnej výchove mladej generácie.

ZOZNAM VEDECKÝCH PRÁC DOCENTA SYPTÁKA

- [1] SYPTÁK, M.: Sur les hypercircoférences dans les espaces euclidiens à p dimensions. Comp. rend. des scéan. de l'Acad. des Scien. 195, 1932.
- [2] SYPTÁK, M.: Sur les hypercircoférences et hyperhélices généralisées dans les espaces euclidiens à p dimensions. Comp. rend. des scéan. de l'Acad. des Scien. 198, 1934.
- [3] SYPTÁK, M.: O logaritmických spirálách v p -rozmerném euklidovském prostoru. Čas. Pěst. Mat. Fys. 70, 1940.
- [4] SYPTÁK, M.: Mocninné spirály v p -rozmerném euklidovském prostoru R_p . Čas. Pěst. Mat. Fys. 72, 1947.
- [5] SYPTÁK, M.: Evolventy nadkružnic v $2n$ -rozmerném euklidovském prostoru. Práce mor. přír. spol. XVIII, sp. 7, 1947.
- [6] SYPTÁK, M.: Nadkružnice a nadšroubovice. Spisy přír. fak. Masar. univ. 312, 1947.
- [7] SYPTÁK, M.: Obecné nadkružnice a obecné nadšroubovice. Acta fac. rer. nat. univ. Com. I, 1956.
- [8] SYPTÁK, M.: Logaritmické (exponenciální) a konické spirály v p -rozmerném euklidovském prostoru, I. část. Acta fac. rer. nat. Univ. Com. II, 1957.